

"ЗВІМ ДІВОНЬКИ ПО ВІНОЧКУ..."

*Збірка календарно - обрядових пісень
зібраних жителькою с.Білка Хіміною В.О.*

Пісня – це видиме життя на землі і потаємне життя душі. Це така невизначена таємниця, як кохання, любов, народження дитини. Ти живеш, цей світ тебе захоплює і тоді ти не можеш мовчати, і ти співаєш. Хто знає де, коли і як створюються ці коштовні перли – пісні?

Двадцять вісім років Віра Олександрівна співає в народному самодіяльному фольклорному колективі, в репертуарі якого чимало пісень зібраних і записаних нею самою. Вона знає безліч весільних пісень, веснянок, купальських пісень, колядок та щедрівок, українських жартівливих пісень.

Людина, яка співає, має Божий дар, вона являється носієм духовності. Пісня – це незбагненна дивовижа, і який корінь людина повинна мати, щоб дістати спасенну благодать купатися в пісні і щедро роздаровувати її людям.

ВЕСНЯНКИ

1

Ой по сьом боці та й по том боці
Там гарніє хлопці (3)
Ой мене мати тай не пускає
Бо я й у сорочці.(3)
А я сорочку та й іскину
В друге уберуся (3)
Вийду до хлопців (2)
Да з їх засмеюся. (3)

2

Ой скаче жабка да понад річкою
Бежить Іванко да й із гнuzдечкою
Ой постой жабка да загнuzдаю
Да поїду до Дунаю.
Ой да поїду да до Дунаю
Свою милую дай одвідаю
Ой чи жива, чи здорова
Моя мила чорноброва.

3

Ой за городом щеня бреше (2)
Там Іванко дишли теше
А тешучи зажурився (2)
Що в неділю не оженився.
Оженюся у другу (2)
Зьму Марусю молодую.

4

Ой верес, верес березиною
Ой хто ж то ж то їде вечориною (2)
Ой хто ж то їде Іванко гарний
Вийди Марусю, ти ж моя пані. (2)
А я не пані, я господиня
А в мене суконь повная скриня. (2)
А в мене скриня бляхою бита
В мене постілька квіткою шита. (2)
На тій постелі Маруся лежить,
Маруся лежить думку думає (2)
Маруся лежить думку думає
Десь мого Йванка довго не має (2)
Ой десь поїхав за Україну
Загубив коня, Боже мій милий. (2)
Через пеньочок через колоду
Впала Маруся в холодну воду (2)
Ой бежить Йванко тай лементує
Ніхто Марусі та й не рятує. (2)
Бежить Іванко, встань не топися
Скажи мне правду з ким ти любишся. (2)

Люблю медочок, бо солоденький
Люблю Іванка, бо молоденький. (2)

5

Ой ти зимо наша біла (2)
Ой як ти нам надоїла
Зимували не співали(2)
Да все весну дожидали.
Ой ти весно наша красна (2)
Поставила на печі кросна.
На припечку цівки сукала (2)
Да й на піч подавала.
Ой ти весно да й весняночко (2)
Ой десь наша подоляночка.
Сидить вона у куточку (2)
Праде собі на сорочку.
Що виведе одну нитку (2)
То пошиє собі свитку.

6

Ой котилася по доріжечці
Цинова талірка (2)
Да цинова талірка.
Ой у Моквині да парубочок
А у Білці дівка (3)
Ой парубочок та як дубочок
Дівка як тополя (3)
Вони зійдуться да до купоньки
Щирая розмова (3)
Ой по том боці да огонь горить
По сьом боці жарко (3)
Ой пойду ж я селом Белкою
Усім хлопцям жалко (3)
Ой по том боці да огонь горить
По сьом боці димно (3)
Ой пойду ж я селом Белкою
Усім хлопцям дивно (3).

7

Зимувала весну ждала (2)
Весна прийшла заспівала
Весна прийшла заспівала (2)
Та й нічого не напрала
Та й напрала два клубочки (2)
Намотала два моточки.

8

Ой пливе човен та води повен
Та все хлюпу-хлюпу (3)
Ой іде козак до дівчиноньки
Та все тупу-тупу (3)

Ой пливе човен та води повен
Та й накрився лубом (3)
Ой не хвалися ти козаченьку
Кучерявим чубом (3)
Ой пливе човен та води повен
Та накрився листом (3)
Ой не хвалися ти дівчинонько
Червоним намистом(3)

9

Скаче зайчик понад речкою
Йде Іванко із вуздечкою
Пожди зайчик загнуждаю
Та й поїдем до Дунаю
До Дунаю воду брати
Свою милу одведати
Ой чи дужа чи здорова
Чи не болить йой голова
Ой як болить хай перестане
Як не болить, хай болеть стане.

10

На городі береза стояла
На березі зозулька кувала
Годі (2) зозулько кувати
Прийдуть хлопці березу рубати
Порубають, поскепають
Ще й голлечко позбирають.

11

Ой плавала качка да кругом колочка
Пр.: Гей дівки весна красна, да кругом колочка
Да вивела качка троє каченяток
Да пошов Іванко до Петра служити
До Петра служити Марусю любити
А Маруся плаче Іванка не хоче
Да вивела качка друге каченятко
Да пошов Степанко до Петра служити
До Петра служити Марусю любити
А Маруся плаче Степанка не хоче
Да вивела качка третє каченятко
Да пошов Михайло до Петра служити
До Петра служити Марусю любити
А Маруся плаче да Михайла хоче.

12

А в ковалихи собаки лихі
Никому вийти та вборонити (2)
Ой вийшла Галя та нацькувала
Вийшла Маруся та й одогнала (2)

Ану собаки в кострицю спати
Тебе Іванку прошу до хати (2)
Прожу до хати повечеряти
Повечеряти в комору спати. (2)

13

Пішла дівка муки брати
Знайшла труби стала грати
То в присяди то в долоні
Пішла мука по коморі
А козаченько під віконцем
Гуляй, гуляй моє серце
Я по дворі ти в коморі
Полічимо усі зорі.

14

Ой летели гусі з Русі
Чорніе белокриліе
Ой у Моквині дівки
Гадкіє череватіе
У поміях умиваються
Онучами обтираються
А у Белці дівки
Гарніе чорнобровіе
В чистой воде умиваються
Рушниками утираються.

ПЕТРІВСЬКІ

1

Петровочка (2) мала ночка
Не виспалась молода дівочка.
Що робила (2) не доспала
Шовковіє шнурки сукала
Шовковіє (2) не простіе
Путать коні вороніе
Не спутала (2) коня вороного
А спутала Гриця молодого
Я думала (2) коник вороненький
А то хлопець молоденький.

2

Петровочка (2) мала ночка
Не виспалась молода дівочка.
Рано встала (2) воли погнала
Воли гнала та й дремала.

Воли гнала (2) та й дрімала
Об пень ноги позбивала
Воли гнала (2) на росицю
Заросилась по поясни цю
Заросилась (2) бо роса була
Хлопці любили бо гарна була.

3

А в Петровку (2) комаре гудуть
Де тобі козаче ночлі будуть
А мені ночлі (2) под лавкою
З Марусьєю коханкою
З Марусьєю (2) коханкою
Та накриємсь коханкою

4

Петровочка (2) мала ночка
Хлопці ночі не ндоспали
Хлопці ночі (2) не доспали
Бо в кропиві ночували
То не хлопці (2) то лайдаки
По кропиві як собаки
А дівчата (2) в барвіночку
Звили собі по віночку
Звили собі (2) по віночку
Зеленого барвіночку.

5

Я на Яна (2) жито жала
А на Петра пироги пекла
Їжте хлопці (2) у сир умочайте
За сметану вибачайте
Нашу сметану (2) відьма вкрала
І в бочечки посклала.

КУПАЛЬСЬКІ

1

Що ти мати (2) наробила
Мене рано не збудила
Всі дівчата (2) повставали
Свою долю розобрали
Я молода (2) та й заспалася
Без доленьки та й зосталася
Я молода (2) забарилася
Без доленьки залишилася

2

Зеленая (2) зелениця
Молодая молодиця
Молодая (2) молодиця
Чом не вийдеш на вулицю

Чом не вийдеш (2) на вулицю
Настрой дівкам купайлицю
Ой рада б я (2) до вас вийти
Купайлечко настроїти
Коли в мене (2) дитина мала
Ще й до того свекруха лихая
Мой чоловік (2) в дудку грає
На Купайло не пускає

3

Розвивайся (2) глухий дубе
Бо й на тебе мороз буде
Я й морозу (2) не боюся
Я в Петровку розов'юся
Я в Петровку (2) розов'юся
А в Спасовку осиплюся.
Сипся листя (2) на всі струни
А ти Йванку шукай жони
А мне жонки (2) недалечко шукати
Под Галіне оkenце стукати
Стукну я в оkenце (2) Галя виходить
Галя виходить калину виносить
Галя виходить (2) калину виносить
Свого миленького на Купайло просить.

4

Розвивайся (2) глухий дубе
Бо й на тебе мороз буде
Я й морозу (2) не боюся
Я в Петровку розов'юся
Я в Петровку (2) розов'юся
А в Спасовку осиплюся.
Сипся листя (2) на всі струни
А ти Йванку шукай жони
А мне жонки (2) недалечко шукати
Под Галіне оkenце стукати
Стукну я в оkenце (2) Галя виходить
Галя виходить на снєданнє просить
Я твоє снєданнє (2) по кишєнях ношу
Тебе молоденьку на Купайло прошу.

5

Сьогодні Купайло (2) а завтра Ян
Кидає чорт відьму через паркан
Хай кидає (2) нехай знає
Наше Купайло не чєпає
Наше Купайло (2) аж ятритьсє
Хай та відьма повеситьсє
Ми своє (2) в квіти вбрали
Та й до річки поспішали
Ми своє Купайло (2) накупаємо
На другє лето заховаємо.

6

На вигоні (2) вогонь горить
Нашой відьмі живот болить
Нехай болить (2) нехай знає
Хай Купайло не чепає
Де ж ти Купайло (2) зимувало
Що ти нас так сподобало
Зимувало (2) на печі в пер”ї
Веснувало на городі в зіллі
Ми своє Купайло(2) накупаємо
На друге лето заховаємо
Кинемо Купайло (2) з моста в воду
Щоб не ходила ведьма зроду.

7

На вигоні (2) вогонь горить
А на село все полум”єчко
А на село (2) все полум”єчко
Под Галіне окенечко
Там Галя сиділа (2) хустку шила
До Іванка говорила
Ой Іванку (2) серце моє
Чи пойдеш ти на Купайлечко
Дам тобі хустку (2) од сонечка
Од ясного сонця од полум”єчка
Як умиєшся (2) хусткою втрєшся
Проз мене молоду не забудєшся..

8

Через село (2) Белецькеє
Ішло військо девоцькеє
Несли свечі (2) восковіє
Несли квіти рожовіє
Восковіє свечі (2) запалали
Рожовіє квети засіяли..

9

Зелений барвінку (2) чом не стелишся
Молодий Іванку чом не женишся
Як же мені (2) женитися
Нема кому журитися
Як же мені (2) жонку брати
Нема кому замишляти
Зелений барвінку (2) не стелися
Молодий Іванку не журися
Тоді будєш (2) журитися
Як ти будєш женитися.

10

Поросла лебьода вище города
Тепер дівоньки нам вигода
Пойдєш до свєкра (2) чорніше пєкла

А до свекрухи як до пекухи
Загадає тобі (2) сем дел робити
Сем дел робити в неділю золити
В неділю золити (2) на море прати
На море прати в скриню поскладати.

11

На городі (2) а глина
За шо Марусю мати біла
Вона біла (2) й говорила
Щоб Іванка не любила
Як же мені (2) не любити
Як з Іванком добре жити.

12

Що то за пташка (2) голова біла
Кажуть люди гречка спела
Де ж вона спела (2) шено сходить
А до Галі Тихон ходить
Нехай ходить (2) нахожається
В цю неділю повінчається.
А не сюю (2) то в другу
Возьме Галю молодую.

13

Вища липа (2) од дубини
Дівки венки погубили
А Маруся (2) не згубила
Да Іванка полюбила
Ой Іванко (2) добре дитя
Вивів мене з-под накриття
З-под накриття (2) да в комору
Ходи серце на розмову
Ой ти в сінях (2) я в коморі
Полічимо дрібні зорі
А ти лічи (2) я не буду
Кого люблю не забуду.

14

Щось у лісі (2) тай гукає
Козак коника шукає
Твої коні (2) та й у шкоді
У барвінку у городі
Устань рано (2) у недільку
Вижень коня із барвінку
Тебе теща тебе тещенька похвалить
А дівчинонька полюбить.

15

Ой чиє то гуси (2) гречку з'їли
Та й на речку полетіли
Пойди дівонько (2) займи гуси
Поцілуй Іванка в чорніє вуси

Шо вам дівоньки (2) та й до того
Поцілую то я свого.

16

Папороть цвіла (2) синім цвітом
Не чули хлопці зозулі літом
А як почули (2) полякалися
Кобилі под хвост поховалися
Тут вам хлопці (2) добре буде
Лето й зиму тепло буде.

Ж Н И В А

1

А наша господаря вельми пишна
Вона проти женчиков не вийшла
А вона нам добрий вечор не дала
Вона собі здоров'ячка не взяла
Вона своїх белих ручок не помила
Для женчиков вареничків наварила.

2

Ой ходила Марусенька по полю
Вибирала пшениченьку з куколлю
Іде Йванко (2) шапку зняв
Боже тобі Марусенько помагай (2)
Буде тобі з пшениченьки коровай
Ой на що ж та пшениченька, на насенне
Коли в тебе Марусенько веселле
У неділю дівоньки, у неділю
Бо я маю на Іванка надію.

3

Ой у лузі на низочку на кльонку
Тав висіла колісочка на шовку
А у тій же колісочці женишок
Да просився хорошенько дівочок
Погойдайте дівоньки високо
Да нехай я подивлюся далеко
Ой там моя милая жито жне
Вона мене молодого давно жде
Бо ще вона снопики не в"зала
Бо ще вона полуднати не сядала.

4

Ой за двором (2) за новеньким
Ой там брала дівчинонька льон дробненький..

Не так брала (2) як стелила
До тихого Дунаєчку говорила.

Тихий Дунай (2) тихая вода
Ой кому я молодая сужена.

Чи попові, чи дякові не дай Боже
Молодому козакові суди Боже.

Оддай мене моя мати за такого
Що він мене вірно любить, а я його.

Що він мене вірно любить, поцілує
Того моя душечка потребує.

5

Ой засвіти місяченьку ще й зоря
Щоб нам була видная дорога
Щоб ми з тої дороженьки не зблудили
Щоб ми ціє снопики не згубили..
Ой весело господарю, весело
Вже ми тобі снопики несемо.
А ще буде господару веселеш
Як покладемо снопики на счотолє.
І житнього й пшеничного, третій ячний
Тоді буде наш господар дуже вдячний.

6

Ой одчиняй господару ворота
Бо вже іде додолоньку робота.
Попереду косарики з косами
А позаду женчики з серпами.
Ой не кажи, господару, що ми спали
Вже ми твоє житечко дожали..
Ой дожали житечко Бог помог
Ой де було житечко тепер блог.
Ой дожали житечко дожали
Ой дай Боже щоб ми за рок дождали.
Ой дожали житечко в добрий час
А тепера господару частуй нас.

7

Ой обжинки, господару, обжинки
Ой набери, господару, горілки
Та дві бочки горілки, третя пива
Частуй своїх женчиков за жнива..
Ой толока в господаря, толока
Щоб нам було на вечеру пов ока

Господиня вареничков наварить
А господар горілочки поставить.

8

Ой зацвіла калинонька, зацвіла
Мене мати за нелюба оддала.

Що ж я буду, моя мати, робити
Як не схоче нелюбонько любити.

Ой догоджай, моя доню, догоджай
Проз оkenце до милого утекай.

Ой не втечу, моя мати, не втечу
Як забачу нелюбонька, то й плачу.

Ой із тиха моя доню, говори
Бо почує нелюбонько в коморі.

Бо почує нелюбонько в коморі.
До кого ж ти моя мила говориш.

З кухарками, мой миленький, з кухарками
Да пойду я по водицю з коновками.

Нащо тобі, моя мила, та водиця
Є у мене медовая криниця.

Ой як схочеш солодкого, то нап'єшся
Ой як схочеш червоного умиєшся.

А як схочеш червоного, умиєшся
Та із мене молодого насмієшся.

9

Ой одчиняй, господару, повний двор
Везем тобі снопики на вибор
Ой положи господару, золотий
Ой то буде житечко родити.
Ой положи, господару, рубльов п'ять
То не буде житечко вилягать.

10

Котився снопочок по полю
Да просився господару в стодолу.
Пусти мене господару в стодолу
Бо вже мені докучило по полю.
Нехай же я у стодолі одпочину
То я вийду увосени на ниву.

КОЛЯДКИ

На дворі чорна хмара в'ється
Под окном колядник човпється.
Пустить його до хати він вам буде співати
Коляду!

У печі пироги кипіли
Там мої оченьки гляділи
А я шпички застругав по одному витягав
Поки не всі!

А як вже пирогів не стало
Я поліз на гору по сало
А я сала не достав із драбини з гори впав
Боки побив!

Чую боки болять і ковбаси пахнуть
А я шнором (2)
Попід піччю попід полом
Поки не найшов!

А в печі пироги печуться
На печі дві баби скубуться
Подивися кострубе, котра котру поскубе
За коси!

На дворі чорна хмара в'ється ...і т д.

КОЛЯДКИ ДІВЧИНІ

Ой в полі в полі пшениця яра
Святий вечор.
А ту пшеницю Маруся жала.
Почула вона тихий голосок.
Тихий голосок татонько кличе.
Ой доню, доню пора додому.
Прийшло до тебе троє сватових.
Троє сватових троє братових.
Одниє стали та й за садами.
Другиє стали та й под воротьми.
Третіє стали под сеньми з коньми.
Що за садами та й одказали.
А за воротьми хусточку дали.
Под сеньми з коньми сама молода.
Сама молода як та ягода.
А за цим словом бувай здорова.
Бувай здорова наша Маруся.
Із святим Богом, святим Божеством.
Як дождеш святюк, святкуй здорова.

А других святюк дожидай за рок.

2

Красная панна рожу ламала.
Гей, Божество!
Рожу ламала до личка ровняла.
Коб я така, як роженька цяя.
Не пошла б я замуж та й за дворянина.
Не за мещанина, не за селянина.
А пошла б я замуж за царського сина.
Бо царський син на конику їде.
На конику їде у дудочку грає.
У дудочку грає, мене звеселяє.
А за цим словом бувай здорова.
Бувай здорова красная панна.

МОЛОДОМО КОЗАКОВІ.

Красний паничу полюбив дівчу.
Святий вечор!
Полюбив дівчу в чужой стороні.
Пише до її дрібні листоньки.
А вона йому да й одписує.
Пиши не пиши сама прибуду.
Як лісом ішла то пташиною.
А полем ішла павутиною.
А на двор зайшла з ясним місяцем.
А в хату зайшла ясною зорей.
А за стол сяду разом з тобою.

2

А в полі (2) там плужок ходить.
Святий вечор!
А за тим плужком Коля з батожком.
Прийшов до його татонько його.
Ой гори синку горку й долинку.
Будем сіяти жито й пшеницю.
Будемо жати, женців наймати.
Будемо ставить високі копи.
Бувай здоровий красний паничу.
Красний паничу, Коля-горачу.
Як дождеш святюк, то святкуй здоров.
А других святюк дожидай за рок.

Господарю

Пан господару, Бог тебе зове.
Святий вечор!
Бог тебе зове, Бог тобі дає.
У твоєм саду рояться полки.
Пан господару пойди походи.
Пойди походи поміж пчолками.
Як ясен місяць поміж зорками.

Пан господару Бог тебе зове.
Бог тебе зове, Бог тобі дає.
В твоїй стодолі кладуться стожки.
Кладуться стожки та й на три рожки.
А пшеничніє та й на чотири.

2

Ой добрий вечор, пан господару.
Святий вечор!
Ми твого двора не минаємо.
З святим Рожеством величаємо.
Дітки маленькі пробуджаємо.
Чи позволите заколядувать.
Як соловейко в саду щебетать.
Чи господару, чи господині.
Чи малой дитинці, чи сину, чи дочці.
Чи сину, чи дочці, чи старой голубці.
Позволите заколядувати?

Господині (що син служить у війську)

Гей, Рожество!
Ой летіло да три соколоньки
Гей, Рожество! (2)
Сели, впали на воротях стали.
Як виходить москальова мати.
Москальова мати соколов питати.
Ой ви соколоньки ви всі три сивенькі.
Ой чи не бачили ви мого синочка.
Перший каже: “Я його не знаю”.
Другий каже: “Я його не бачив”.
Третій каже: “Я його знаю.
Я його бачив, я з ним стояв.
Я зним стояв, я з ним розмовляв.
Казав що приїде на Коляде в гості.
Да привезе батьку дорогую шапку,
А матері шубу меховую,
А сестриці персня золотого,
А братику коня вороного.
А тобі мила та й нема нічого.
Бо ти мене мила та й не народила.

Породила мене моя мати,
Годував мене та рідний батько,
Колихала мене родная сестра,
Научав мене да рідний братко.”

Старій бабці

Ой під квіткою під наміткою.
Святий вечор!
Там стара баба сади садила.
Сади садила, Бога просила.
Ой роди Боже, сьой сад-виноград.
А в цьому саду солодок медок.
Сини женити, муку ситити.
Дочки давати, зятів приймати.
А за цим словом, бувай здорова.
Бувай здорова, старенька баба.
Сама собою з Ісусом Христом.
З Ісусом Христом, святим Рожеством.
Святим Божеством, із сусідами.
Із сусідами, з добрими людьми.

Щедрівка

Ой знаю (2) що пан удома.
Щедрий вечор та й добрий вечор!
Добрим людям на здоров’я вам!
За столом сидить книжечку держить.
А на том столі свічка палала.
А з той свічечки іскорка впала.
А з той іскорки річка потекла.
А з той річечки церквичка стала.
А в той церквочці три попи-дяки.
Ой правлять вони та три службочки.
Перша службонька для господаря.
Друга службонька для його жони.
Третя службонька для його деток.
А ясен місяць, то господар наш.
Ясная зора, то його жона.
Ясні зірочки, то їх діточки.

